

Biskop Tor Singsaas

Visitasskaun, Buvik og Børsa sokn 19.-24. april 2016

Visitassforedrag søndag 24. april 2016

Innledning

Takk for inspirerende dager her i Børsa, Buvik og Skaun.

Takk for stor gjestfrihet.

I den senere tid har det vært en del oppmerksomhet knyttet til «det religiøse rom» i «sivilsamfunnet».

Dette trenger en forklaring. Først «sivilsamfunnet»; det omfatter grovt forklart hele samfunnet av både offentlige institusjoner, humanitære og religiøse organisasjoner, lag og enkeltpersoner.

«Det religiøse rom» er den plass religiøsiteten har i sivilsamfunnet. Til nå har Den norske kirke hatt en stor plass i sivilsamfunnet ved at 80 – 90% av befolkningen har vært medlemmer av kirka. Kirka har spilt en viktig rolle i folks liv, til hverdags som til fest. Kirka har vært en avgjørende «ritualforvalter» for folk flest i de viktige og avgjørende fasene i livet. Kirka har fylt «overgangsritene» med innhold, som ved fødsel; - dåp, - overgang fra barn til voksen; - konfirmasjon, livslangt samliv med en annen; - ekteskap, og fra liv til død; - begravelse. Det religiøse språket med Bibelen som kilde har vært synlig og «hørlig» tilstede i sivilsamfunnet, i media og i litteratur, i skole og sivilsamfunnets ulike institusjoner og hos enkeltmennesker, familier og slekt og vennekretser. Det har vært en «kollektiv tro» som har levd i sivilsamfunnet, og det har vært prestens oppgave å sette ord på, og gi innhold til denne «troen»; i noen grad også lekfolk.

Dette er i ferd med å endre seg. Det religiøse rommet i sivilsamfunnet er i ferd med å bli mindre, i den forstand at det ikke er «et troskollektiv» i samme forstand som før. Troen/religiøsiteten er i ferd med å «flytte inn» i mange små rom. Den er i ferd med å bli individualisert. Den er således blitt mindre synlig ut i det offentlige rom. Religiøsiteten er ikke nødvendigvis blitt mindre fordi om den er blitt mindre synlig som «kollektivt» fenomen. Det enkelte menneske forvalter mer sin egen tro og overlater det ikke uten videre til feks kirkeinstitutionen. Troen er blitt privatisert. Autoritetene har ikke lenger samme makt over troen og religiøsiteten. Den synkende gudstjeneste- og dåpsoppslutning, kan det skyldes dette? Men Gud er ikke ute av bildet. Han er kanskje «enda sterkere tilbake» som utfordring, ikke minst gjennom de som innvandrer til landet og som tilkjenner en sterk og bevisst gudstro, ikke minst en kristen tro. Nå kan det synes slik at det enkelte «moderne» menneske ikke søker Gud lenger innenfor de store troskollektivene som kirka tradisjonelt har representert. Den enkelte komponerer sin tro selv, og lever ut sin gudstro ikke minst gjennom de sosiale mediene. Det er en ny måte å uttrykke sin tro på. Det er for eksempel

ikke «familiekollektivet» som gir premissene for trospraksis, men mer «vennekollektivene». Dette stiller kirka overfor nye utfordringer som vi må finne ut av. Hvordan skal vi nå fram med kristus-forkynnelsen til mennesker som fortsatt er medlemmer i kirka, men som svært lite oppsøker kirkeinstitusjonen som «forvalter» Ord og sakrament, hvor Kristi evangelium blir gitt som budskap og kroppslig nærvær i dåpens vann og nattverdens brød og vin.

Den norske kirke gjennomgår for tida store endringer. Vi får «en ny relasjon» til staten fra 01.01.2017. Kirka opphører å være statskirke. Kirka har ikke lenger hovedadresse Stortinget og Kirkedepartement. Det opphører. Men Den norske kirke skal fortsatt spille en viktig rolle i sivilsamfunnet. Hvilken hovedadresse vil Den norske kirke sentralt få nå? Det gjenstår å se. Hvis preses, Den norske kirkes ledende biskop kan være et foreløpig orienteringspunkt, er det to adresser; Kirkens hus i Oslo og Nidarosdomen i Trondheim. Jeg vil være så fri å antyde følgende; av hensyn til en enkel kommunikasjon med Den norske kirkes mange medlemmer, ca. 3,8 millioner, så bør en «sentralkirke» bare ha 1 hovedadresse. Da er det ingen tvil om at det bør være Nidarosdomen. Den norske kirke må være seg bevisst at et budskap fra kirken lyder annerledes fra Nidarosdomen enn fra et «kontorbygg» lokalisert pt ved Børsen i Oslo. Litt arrogant sagt, kanskje. Men dette handler om «stedets kraft». Et budskap formes også av «det sted» hvor det blir sagt fra, meddelt fra. Nidarosdomen er et «helligsted» som er unikt og samlende for hele vår kirke. Tenk bare på hvor sterkt budskapet lyder fra pave Frans. Han er seg bevisst hvorfra han formidler sitt budskap, - i overveiende grad fra selve Peterskirken og Vatikanet.

For Den norske kirke ligger nok dette lenger fram i tida å beslutte endelig. Kanskje vet vi langt mer om dette ved det store kristningsjubileet, 1000-årsjubileet i 2030?

Den norske kirke som lokalkirke, med sterke relasjoner til kommunen, opphører ikke. Det er viktig å merke seg. Den gamle ordningen som ble etablert sist med Kirkeloven av 1996 består fortsatt.

Den norske kirke skal være synlig og spille en viktig rolle i sivilsamfunnet, både sentralt ved Kirkemøte/Bispemøte, regionalt ved bispedømme og lokalt ved menighet og prosti.

Kirkas budskap er det viktigste. Evangeliet om Jesus Kristus må forkynnes og leves ut. Kirkas budskap er nåde og barmhjertighet. Vi må være en diakonal kirke, - en kirke troverdig i handling i et samfunn hvor krav om vellykkethet er det mest dominante budskap. En troverdig kirke i livet som tar på alvor det Jesus Kristus viste oss; «den minste først!» Hvordan er det «å være den minste» her i bygda, grenda? Kristus kom som «tjener til jord». Jesu «fotvasking» av disiplene Skjærtorsdag kveld er et sterkt tegn på Kristi sinnelag. Pave Frans kan være et forbilde for oss også der. I Den katolske kirke er det tradisjon at paven vasker føttene til tolv kardinaler på Skjærtorsdag kveld. Han vasket føttene til de «rett under seg i rang». Pave Frans brøt med dette. Skjærtorsdag for to år siden vasket han føttene til tolv «utstøtte», fanger og uteliggere. Sist Skjærtorsdag tolv flyktninger. Dette opplevdes ikke som en billig «gimmick» fra paven. Han er troverdig fordi han selv viser oss en diakonal kirke som handler ut fra tanken om Guds nåde og barmhjerighet. Dette er òg veien alltid for vår kirke, - også i sivilsamfunnet, - sentralt som lokalt.

1 Rapporter

Til visitasen er det utarbeidet fem oversiktlige og informative rapporter.

Det er en rapport fra hver av de tre menighetsrådene. Sokneprest Pål Ove Lilleberg har skrevet for Skaun menighetsråd og Børsa menighetsråd, sokneprest Dagfinn N. Bjerkestrand for Buvik menighetsråd.

Kirkeverge Inger Berg og fungerende kirkeverge Eva Årbogen Elvrum har skrevet rapporten fra Skaun kirkelige fellesråd.

Den siste rapporten er fra kontorvisitasen ved prost Birger Foseide.

Disse rapportene har vært utgangspunkt for vårt arbeid under visitasen. Rapportene er en del av visitasprotokollen, og slik vil de utgjøre noe av grunnlaget for oppfølging etter visitasen. Rapportene tegner et godt bilde av situasjonen i dag, er viktige arbeidsredskap for menighetsrådene og gir et godt utgangspunkt for rådernes videre arbeid.

Rapportene gir sammen med visitasens program et bilde av menighetenes målsetning for visitasen. Det kan samles i følgende punkter:

- Å styrke antall ansatte på bakgrunn av økt tilflytning til kommunen. En diakon står øverst på lista.
- Utvikle en diakoniplan, i første omgang å beskrive det som allerede gjøres.
- Trosopplæringen har en god plan. Mange av tiltakene fungerer godt og mange barn deltar. Men det er fortsatt mye ugjort i forhold til planen.
- Salmesangen er viktig for menigheten. Det er behov for større kantorstilling. Børsa menighet vil for eksempel satse på «Syng med-kvelder» med Salmeboka i sentrum.
- Oppslutningen om dåp i prosent av antall døpte går noe ned, samtidig som dåpstallene reelt sett er stabile pga stor tilflytning til kommunen.
- Gudstjenesteoppslutningen. Bør menighetene legge til rette for et mer variert gudstjenestetilbud?
- Videreutvikle samarbeidet med skolene. Lage en gjensidig forpliktende skole-kirke-samarbeidsavtale.
- Kontorlokalene i den gamle prestegården er ikke funksjonelle etter dagens krav.

2 Møte med menighetsrådene

Det er viktig å uttrykke en stor takk for det enkelte rådsmedlems engasjement for menigheten i sitt lokalsamfunn, - for stor innsats og trofasthet. Noen har sittet flere perioder i menighetsrådet, men for de fleste er det en helt ny erfaring.

Rapportene dokumenterer mye godt arbeid. De var utgangspunktet for møtet med menighetsrådene. Fra møtet noterte vi oss noen gjennomgående refleksjoner:

- Å styrke antall ansatte staben på bakgrunn av økt tilflytning til kommunen. En diakon står øverst på lista. Dette tok fellesrådet med i møtet med kommunenes ledelse.
- Trosopplæring og kirkemusikk. Dette kommenteres nærmere under egne punkt nedenfor.
- Gudstjenestebesøk og nattverdeltakelse er varierende i de tre menighetene.

Det ble etterlyst flere varianter av gudstjenesteformer. Kan det for eksempel arrangeres familiegudstjenester? Prest og menighetsråd har et felles ansvar for gudstjenesten.

Nattverdpraksis ble et sentralt tema. Hvem kan gå? Hvordan senke «terskelen» for å gå til nattverd?

Det anbefales å innføre «intinksjon» som variant, - en «dypper brødet i vinen». Nattverden får en mer inkluderende plassering rent liturgisk, - feks. som en del av en «bønnevandring» med flere elementer, lystenning, skriving av «bønnelapper, dåpspåminning hvor en får tegnet «korsets tegn» med dåpsvann i pannen, et sted for dagens offer/kollekt osv..

3 Møte med tilsatte

Menighetene i Skaun har en god og kompetent stab som trives sammen og preges av stor arbeidsglede, raushet, åpenhet og vilje til samarbeid.

De ansatte er motiverte og bevisst at de arbeider i tett kontakt med mange mennesker, ofte i sårbare livsfaser. Gode relasjoner er bygget opp gjennom mange år. Sokneprester, kirkeverge, kontormedarbeidere, kantor, menighetspedagog og kirketjenere gir bidrag til at kirka har godt omdømme i menighetene i Skaun.

I menighetsråd og stab er god kommunikasjon, gjensidig informasjon og gjennomsiktighet grunnleggende for godt medarbeiderskap og smidig samarbeid. Stabsmøtet er derfor viktig.

Møtet med de tilsatte er et av visitasens mest betydningsfulle møter. De tilsatte er menighetens viktigste ressurs. De må vi ta godt vare på ved bl.a. å gi gode rammer for tjenesten. Når arbeidsbelastningen oppleves for krevende, må det finnes ordninger for å kunne si fra og få avlastning.

Alle tilsatte skal ha en årlig medarbeidersamtale med sin daglige leder.

4 Kirkelig undervisning - trosopplæring

Det skjer mye god trosopplæring i menighetene i Skaun. Vi fikk se informative småfilmer fra Tårnagentsamlinga i Skaun kirke og LysVåken i Børsa kirke på frivilligfesten torsdagskvelden.

Elise Kimo, tilsatt i trosopplæringa i Skaun, gjør en grundig jobb med å forberede og gjennomføre tiltak. Mange barn deltar. Dere har Babysang med massasje, Åpent lekested, det sendes ut dåpshilsen til 1-, 2- og 3-åringer. 4- og 6-åringer får bok i kirka, det er Krøllekveld, Barnemix, juleverksted, Tårnagenthelg og LysVåken. Konfirmantene har konfirmantundervisning som prestene har ansvar for. Et godt arbeid av sokneprestene Dagfinn og Pål Ove. Den høye «konfirmantprosenten» forteller om meget god kvalitet på konfirmantarbeidet. I tillegg til alt dette som allerede er i gang, er det flere tiltak på planleggingsstadiet. Mange av disse er særlig for barn i skolealder, og de skjer som et samarbeidstiltak mellom alle tre menighetene.

Trosopplæringen har en god plan. Men det er fortsatt mye ugjort i forhold til planen. Hvordan skal en kunne trappe opp med de ressursene som finnes?

Det er en utfordring å tenke muligheter framfor begrensninger. Går det an å tenke samarbeid med de kristelige organisasjonene? Trosopplæringa forutsetter frivillige for å

lykkes. Hvem kan tenkes inn og utfordres? Barn og unge som kommer, trenger øyne som ser, ører som hører og hender som kan hjelpe.

5 Skole-barnehage-kirke-samarbeid

Vi møtte elever fra Venn og Jåren-Råbygda skoler under skolegudstjenesten i Skaun kirke. 2. trinn framførte et flott påskespill ledet av menighetspedagog Elise Kimo. I Buvik kirke møtte 4.-7. klassene fra Buvik skole til gudstjenesten. Både her, og i møte med 10. trinn neste dag, var det biskopen som måtte svare på spørsmål fra elevene. Rollen har snudd. Tidligere var det biskopen som stilte spørsmål, og elevene måtte svare for seg. Og det kunne være «nervepirrende». Det husker vi alle fra vår skoletid når biskopen kom på visitas. Nå er det biskopen som «spent» må vente på neste spørsmål. En flott opplevelse, med mange gode og viktige spørsmål.

Skolegudstjenestene var meget godt lagt opp og sokneprestene Dagfinn og Pål Ove hadde god kontakt med elevene, og er tydelige og trygge ledere i gudstjenesten.

Nye Hammerdalen barnehage var og imponerende. Rart å se hvor forandret det har blitt i den dalen og ved Hammerbekken der jeg lekte ofte som «guttonge». Gratulerer med et flott og hensiktsmessig bygg! De eldste barna sang av full hals for oss.

5.1 Lærermøtet

På den nybygde barneskolen i Børsa hadde vi et møte med lærere. Her var det representanter fra fire av kommunens fem skoler. Med utgangspunkt i tema; «Religion i skolehverdagen i en religionspluralistisk tid. KRLE og samfunnsfag med hensyn til religiøs åpenhet/nøytralitet. Samarbeid mellom skole og kirke.»

Begrepet «Det livssynsåpne samfunn» ble introdusert av et statlig utvalg i 2013 ledet av professor Sturla Stålsett. Det er viktig at lærerne har religions- og livssynskompetanse slik at de kan møte alle elevene på deres premisser med hensyn til religion og livssyn med innsikt og forståelse. Vi ser svært gjerne at kirkas medarbeidere kan bli sett på som en faglig ressurs inn i flere fag. Kirkas deltagelse i Den kulturelle skolesekken ble av lærerne nevnt som meget vellykket og positivt.

Fra kirkas side ble det uttrykt ønske om å kjenne til skolens planer slik at man kan utfylle hverandre best mulig.

Vi gleder oss over den gode kontakten kirka har med skolene og barnehagene i Skaun. En del av samarbeidet er forutsigbart, så som skolegudstjenester for skolene, og julevandringer eller barnehagegudstjeneste for barnehagene før jul. Mye av samarbeidet ellers skjer spontant eller av gammel vane.

Både skole og kirke ønsker et mer planmessig og forpliktende samarbeid, preget av forutsigbarhet og gjensidig respekt, basert på skolens læreplaner.

På bakgrunn av dette, var det enighet om at kirka tar kontakt med skoleledelsen med tanke på å utforme en forpliktende skole/kirke-samarbeidsavtale som er forutsigbar, planmessig og ressursorientert.

6 Diakoni - frivillighet

Menighetene har et tydelig ønske om å være diakonale menigheter. Det er uttrykt stort ønske om å få en diakon for blant annet bedre oppfølging av etterlatte etter dødsfall, bidra i forhold til flyktningemottak, - delta i arbeidet med unge, men også og eldre.

Den diakonale profilen er sterk i menighetene. Prestene har andakter hver 14. dag på Vennatunet og Rossvollheimen, - det er bevissthet på hjemmebesøk og samtaler, - konfirmantene ivaretar en internasjonal diakoni gjennom innsamlingsaksjoner bla. til Kirkens Nødhjelp i fastetida.

Vi utfordrer til å lage en diakoniplan, som i første omgang beskriver alt dere har av diakonale tiltak.

Menighetene har og et meget stort antall frivillige! Imponerende og løfterikt. På frivilligfesten var det over 60 personer til stede, som yter i ulike tjenestegrupper, - som kirkeverter og tekstlesere, - i forbindelse med mange trosopplæringstiltak, - i menighetsbladet, i redaksjon og distribusjon, - på dugnader, - mens andre holder orden på kirketekstiler og konfirmantkapper, - for bare å nevne noe. Oppløftende å høre om de 150 pilegrimene som overnattet i menighetshuset på Venn forrige sesong. Det er også god kontakt og samarbeid med ulike foreninger, kor og korps. Selv fikk vi servert herlig potetsuppe på Viggja, tilberedt av noen fra bygdekvinnelaget.

Skaun kommune eier Frivilligsentralen. Vi fikk møte lederen der, Siri Grytjord, sammen med enhetslederen for kultur, Edvin Langmo. Frivilligsentralen ønsker å være en «starter og inspirator» for gode tiltak knyttet til frivillighet i lokalsamfunnet. Frivilligsentralen er dessuten engasjert i et valgfag på ungdomsskolen: «Innsats for andre». For øvrig er det mest «enkelttjenester» som Frivilligsentralen formidler. Frivillighet er særdeles viktig i et lokalsamfunn. Den binder mennesker sammen på en troverdig måte. For å være frivillig, er å gi av seg selv. Når du gir av deg selv, opplever du å få dobbelt tilbake. Frivillighetsentralen er et lavterskeltilbud. Her kreves ikke noe medlemskap. Her ønskes du velkommen som den du er. Her utfordres du til «å mestre» ut fra de forutsetninger du kommer med. Her er alle åpne for det du kan gi. Her får du gi det du ønsker av deg selv.

6.1 Møtet med Helse og omsorg

Det er et godt samarbeid med Helse- og sosialetaten i kommunen. Vi hadde et møte med ledere og ansatte. Tema var hvordan «Samhandlingsreformen» kunne legge et grunnlag for samarbeid mellom helse/omsorgsetaten i kommunen og kirka, særlig i sluttfasen av livet. I den sammenhengen ble «Jeg og døden», et kurs for ansatte som er prøvd ut i Orkdal, nevnt som en metodikk som vil heve den enkeltes kompetanse.

En stilling for diakon ble her særlig fremhevet.

Alle, også beboere ved en institusjon, uansett funksjonsevne, har rett til å utøve sin tro. Vi registrerte med tilfredshet at ledere og ansatte hadde en høy bevissthet omkring hvordan en skulle legge til rette for dette i respekt for den enkeltes tro og livssyn.

En vil i samarbeid med kirka ved sokneprestene se videre på hvordan en i praksis kan sikre at alle beboere får etablert en tros-og livssynspraksis som er i overensstemmelse med det en selv ønsker.

7 Kirkemusikk – kultur

Kunsten tilhører de store mysterier i livet. Hvor kommer denne skapende evnen hos mennesket fra? Hvem har gitt mennesket denne gaven til å uttrykke det grensesprengende i livet som peker ut over en selv mot En som er større enn oss? “Hvem er du Gud, som skaper mennesker som kan skape noe så vakkert?” kan vi uttrykke etter å ha hørt et vakkert musikkstykke. Alle former for kunst, - musikk, sang, bildende kunst og annet er umistelige uttrykksformer som har sin egenverdi også i kirka ut over “bare å støtte opp om Ordet og ordene.” Hvor ofte kan vi ikke oppleve at musikken og sangen åpner opp videre inn i livet vårt der ordene for lengst har kommet til kort?

Musikken og sangen tilhører således “Det usynlige sakrament”. Den hellige Ånd tar sangens og musikkens vinger på og åpner hjertene våre for Den treenige Gud, kjærlighetens dype kilde.

Kirkemusikerne er kirkas og menighetens kunstnere. De er forvalterne av “Det usynlige sakrament”. Menighetene har en meget kompetent organist med et stort engasjement gjennom mange år. Jørgen Gustad begynte som organist allerede i 1975. Menighetene har mye å takke ham for i løpet av denne tida! Han har etablert en god og bærekraftig kontakt med kulturlivet i kommunen. Vi kan særlig nevne hans engasjementet i forbindelse med «Den kulturelle skolesekken.» Organist Jørgen Gustad har vist i sin lange praksis at kirkemusikeren er umistelig i et lokalsamfunns mangfoldige kulturliv. Kirka og kirkemusikeren er «nav» for kulturlivet fordi kirka som «rom» er så unikt. Den gir et særlig plass for den kunstneriske utfoldelse i bygda. Derfor er det grunn til å takke organist Gustad for at mange på denne måten i samarbeid med ham har fått oppleve å få utøve sin kunst her, og svært mange fått oppleve å lytte til kunstnere, små som store, som har gjort livet rikere for en.

I kirkene gis det rom for et variert kunst- og kulturuttrykk. Salme- og kulturkvelden i Børsa kirke ga et fint eksempel på dette. Møtet med barna som danset, fellessangen og de som sang og spilte gav oss alle gode opplevelser. Kvelden viste på en fin måte hvordan ulike kunstformer i nærmiljøet inviteres inn i kirka. Dette perspektivet evner en også ved å invitere bygdas kor- og musikkliv inn i arbeidet med gudstjenestene.

8 Kirker og kirkegårder / gravplasser

I dag er det en stigende oppmerksomhet omkring «helligstedene». Kirkene er i ferd med å få en sterkere plass hos mange. Kirkehusene er «annerledes-steder» hvor vi får møte andre sider ved oss selv. «Helligheten» i rommet samtaler med «helligheten» i oss selv.

Kirkene er de eneste historiske bygninger vi har i Norge. Slik er de unike, og de er vårt felles eie. På spesielt vis ser vi spor etter mennesker som har bodd og arbeidet her gjennom tidene. Dere har tre fantastiske kirkebygg i kommunen. Mange bygningsmenn har satt spor etter seg gjennom de ulike byggefaser og restaureringer opp gjennom tidene. Ingen slike

spor må utslettes. De må få være der. De er bevaringsverdige fordi de forteller noe vesentlig om ulike tidsperioder, og de høyst forskjellige kunstneriske uttrykk gjennom tidene. Her er gammel lokal kunst og byggeskikk. Det spesielle er at denne er forent med en europeisk kristen fellesarv som avtegnes på og i kirkene. Vi aner gjennom dette generasjonene før oss, hvordan deres liv var omsluttet av en religiøs trospraksis som strekker seg langt ut over egne geografiske grenser. Kirkehusene forbinder oss til den felles europeiske kristne kulturarven. Vi ser de samme trekkene ved våre kirkehus som i kirkene nede på kontinentet. Dette gjør disse byggene særlig verdifulle for lokalsamfunnet.

Synet på menneskets verd viser seg på hvordan en holder gravplassene i hevd. Tjenesteytingsavtalen kirken har med kommunen gjør at vaktmestrene som fungerer som kirketjenere holder kirkegårdene vakre til alle årstider.

For øvrig viser vi til rapportene.

8.1 «Viggja gamle kirkegård»

Samlingen på «Viggja gamle kirkegård», det gamle kirkestedet på Viggja, gjorde et spesielt sterkt inntrykk. Bernt Husdal gav et historisk tilbakeblikk, en smertelig og krenkende historie om hvordan en kirke ble revet, kirkegården pløyet opp og kirkeinventaret spredt. En fortelling om et «brutalt» maktovergrep mot lokalbefolkningen fra daværende sokneprest i Børsa. Viggja kirkested ble «regelrett jevnet med jorden» til fordel for nytt kirkested i Børsa. Hele stedet ble «anonymisert», og forsøkt lagt inn i glemsel. Mange av oppsitterne på Viggja ble fratatt muligheten til å ha en grav å gå til. Det var viktig å kunne å ha en minnemarkering på «kirkestedet» omkring det gamle dåpsfatet, for anledningen utlånt fra Geitastrand kirke, samt ei gammel dør fra Viggjakirka fra Skaun museum.

Mange mennesker var møtt fram i et heller kjølig aprilvær, som sier noe om hva denne markeringa betyr for mennesker i kommunene og spesielt for de med tilknytning til Viggja.

Dette var også en spesiell opplevelse for biskopen, da besteforeldrene var lærerpar på Viggja, og ville ganske sikkert ha vært gravlagt på Viggja og ikke i Børsa dersom kirkegården på Viggja hadde blitt opprettholdt.

Det er ønske om å markere det gamle kirkestedet ved at det blir satt opp en minneplate. Sokneprest Pål Ove Lilleberg og menighetsrådet følger opp i samarbeid med Skaun kommune. En særlig takk til sokneprest Lilleberg som har sett dette forholdet og fått det belyst på denne måten.

9 Møte med kommunen og fellesrådet

Kirka står nå midt i en omfattende omstillingsprosess. Relasjonene mellom stat og kirke endres. I en tid hvor mye er i støpeskjeen, er det viktig å understreke at Den norske kirke er mer «kommunekirke» enn «statskirke». Relasjonen til kommunen berøres ikke av de omstillingene vi nå er inne i. Samtidig vet vi at eventuelt en kommunereform vil kunne gi lokalkirken en ny og annerledes kommuneenhet å forholde seg til. Her er imidlertid enda mye uavklart.

I møtet med Skaun kommune var det naturlig først å uttrykke takknemlighet til kommunens ledelse med ordfører Jon Husby og rådmann Jan-Yngvar Kiel i spissen. Kirker og kirkegårder er i god stand. Dessuten gir tjenesteytingsavtalen kirka dyktige og samvittighetsfulle vaktmestre/ kirketjenere.

En stor takk fordi vi fikk mulighet til å møte hele kommunestyret. Det er ikke så vanlig.

Fellesrådets rapport gir god oversikt over status for kirker og kirkegårder og beskriver utfordringer som fellesrådet står overfor. Av dette valgte en å ta fram følgende tema i møtet med kommunens ledelse:

- Tjenesteytingsavtalen.
- Fellesrådet har planlagt befarings av kirker og kirkegårder i slutten av mai. Kan en fra kommunen delta på denne befaringsa?
- Utvidelse av kirkegården i Buvika.
- Mulighetene for en diakonstilling.

Det er et godt løpende samarbeid mellom kirke og kommune, men for lite av samarbeidet er formalisert i form av faste møter bestemt av feks. kommunens budsjett rutiner. Det har ikke vært vanlig med faste årlige budsjettmøter mellom fellesrådets leder/kirkeverge og ordfører/rådmann. Dette er nødvendig for begge parter, da det gir forutsigbarhet i samarbeidet. En er enige om å få dette på plass inneværende år.

Tjenesteytingsavtalen trenger ikke å reforhandles. Stort sett fungerer den utmerket. Det er imidlertid behov for å se på enkelte detaljer, blant annet renhold i forhold til begravelser og kirketjenerfunksjonen inne i kirka under begravelser.

En vil følge opp behov for utvidelse av kirkegården i Buvika.

Det er viktig at fellesrådet ser seg selv som et politisk organ som gjør prioriteringer innenfor gitte økonomiske rammer i samråd med menighetsrådene. Fellesrådet må sannsynligvis argumentere for økt rammebevilgning fra kommunen dersom de skal få til en diakonstilling, da en nå ikke ser mulighet for omdisponering av midler. Nidaros bispedømmekontor vil bidra i denne prosessen.

Takk

Takk for gode og inspirerende dager med visitas.

Takk til sokneprester, menighetsrådsledere og alle ansatte og frivillige for trofast arbeid og stort engasjement.

Takk for stor gjestfrihet fra mange, mange!

Gud velsigne Skaun, Buvik og Børsa menigheter!